

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2021. február 4. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a *Szegedi Törvényszék* 2019. december 4. napján kihirdetett *6.B.1085/2019/98.* számú ítéletének IX. rendű, XIII. rendű, XXII. rendű, XXIII. rendű és XXIX. rendű vádlottakra vonatkozó részét

megváltoztatja:

IX. rendű vádlottal szemben a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltást *mellőzi.*

XIII. rendű vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a büntetés *fele* részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

XXIX. rendű vádlott cselekményeit
bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás *vétségének* [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat] és
bűnsegédként, *folytatólagosan* elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének
(Btk. 345. §) *minősíti.*

XXIX. rendű vádlottal szemben a halmazati büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket *mellőzi*, és a XXIX. rendű vádlottat *1 (egy) évre próbára bocsátja.*

Egyebekben az elsőfokú ítélet IX. rendű, XIII. rendű, XXII. rendű, XXIII. rendű és XXIX. rendű vádlottakra vonatkozó részét *helybenhagyja* azzal, hogy IX. rendű vádlott tényleges tartózkodási helye a Büntetés-végrehajtási Intézet.

A IX. rendű és XIII. rendű vádlott terhére megállapított bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetnének jogszabályi alapja helyesen Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. *fordulat*, (5) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat,

XXII. rendű vádlott terhére megállapított költségvetési csalás büntetnének jogszabályi alapja helyesen Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. *fordulat*, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat,
XXIII. rendű vádlott terhére megállapított költségvetési csalás büntetnének jogszabályi alapja helyesen Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. *fordulat*, (3) bekezdés b) pont 2. fordulat.

A nyomozás során lefoglalt és a NAV számlájára befizetett 760.000.-(hétszázhatvanezer) forint a számon van nyilvántartva.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság előkészítő ülésen meghozott ítéletével IX. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat] és 2 rb. bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre és 3 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést a végrehajtás elrendelése esetén börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a IX. r. vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá a IX. r. vádlott által előzetes fogva tartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról.
- [2] XIII. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont 1. és 2. fordulat] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztést a végrehajtás elrendelése esetén börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a XIII. r. vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a XIII. r. vádlott által előzetes fogva tartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról.
- XXII. r. vádlottat költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 350 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 2.000.-Ft-ban állapította meg, és rendelkezett az így kiszabott összesen 700.000.-Ft pénzbüntetés meg nem fizetés esetére történő átváltoztatásáról.
- [4] XXIII. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont 2. fordulat] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 1.500.-Ft-ban állapította meg, és rendelkezett az így kiszabott összesen 450.000.-Ft pénzbüntetés meg nem fizetés esetére történő átváltoztatásáról.
- [5] XXIX. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 2.000.-Ft-ban határozta meg, és rendelkezett az így kiszabott 400.000.-Ft pénzbüntetés meg nem fizetés esetére történő átváltoztatásáról.
- [6] Az Kft. tulajdonát képező személygépkocsira és tehergépkocsira vonatkozó, valamint a IX. r. vádlottnak a Kft.-ben fennálló üzletresére elrendelt zár alá vételt feloldotta.
- [7] Az eljárás során lefoglalt, és a vezetett számlájára befizetett 760.000.-Ft lefoglalását megszüntette, és az IX. r. vádlott részére kiadni rendelte azzal, hogy azt a IX. r. vádlottal szemben megállapított bűnügyi költség biztosítására visszatartotta.
- [8] Kötelezte IX. r. vádlottat 25.592.-Ft, valamint XIII. r. vádlottat 17.060.-Ft bűnügyi költség viselésére.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen ellenérdekű fellebbezések kerültek bejelentésre. Így:
- az ügyészség IX. r. és XIII. r. vádlottak terhére súlyosításért, börtön végrehajtási fokozatú végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás kiszabása érdekében,
 - XXII. r., XXIII. r. és XXIX. r. vádlottak terhére súlyosításért, a velük szemben kiszabott pénzbüntetés napi tétele számának és az egy napi tétel összegének súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést,
 - IX. r. vádlott és védője egyezően enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést a kiszabott szabadságvesztés tartama és a felfüggesztés próbaideje enyhítése iránt,

- XIII. r. vádlott és védője enyhítésért, a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés próbaidejének enyhítése érdekében fellebbeztek.

[10] A törvényszék ítélete I. r., IV. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., X. r., XI. r., XII. r., XV. r., XVI. r., XVII. r., XVIII. r., XIX. r., XX. r., XXI. r., XXIV. r., XXVI. r., XXVII. r., XXVIII. r., XXX. r., XXXI. r., XXXII. r., XXXIII. r., és XXXV. r. vádlottak vonatkozásában elsőfokon jogerőre emelkedett.

[11] A fellebbviteli főügyészség az ügyészség által bejelentett fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletének a IX. r. vádlott személyi körülményeire vonatkozó részét egészítse ki a IX. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet meghozatala óta született jogerős elítélésre vonatkozó adatokkal. Észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság a költségvetési csalás büntette vonatkozásában valamennyi vádlott esetében elmulasztotta az elkövetési magatartásra utaló törvényi tényállási fordulat feltüntetését, ezért indítványozta, hogy az ítéletábla ezt a jogi indokolás körében pótolja.

[12] Kifogásolta a fellebbviteli főügyészség, hogy az elsőfokú bíróság tévesen nem minősítette a XIII. r. vádlott által elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségét folytatólagosan elkövetettnek annak ellenére, hogy a tényállás szerint három egymást követő adóbevallás során nyújtott bűnsegédi bűnrészességet a fiktív számlák felhasználásához. Ezzel kapcsolatban azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a jogi indokolásban utaljon erre. Észrevételezte, hogy a jogi indokolás kiegészítésre szorul a költségvetési csalás tekintetében a keretjogszabályt kitöltő jogszabályokra történő hivatkozással, valamint a hamis magánokirat felhasználásával összefüggésben a folytatólagos elkövetés megállapítására irányt mutató 36. számú Kollégiumi Véleményben foglaltakkal.

[13] A fellebbviteli főügyészség sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság jogi indokolása nem tér ki XXII. r. vádlott cselekvőségére, továbbá a hivatkozott jogszabályok körében elmulasztotta az üzletszerűség, a bűnszövetség, valamint az elkövetési értékhatárokra utaló törvényhelyek megjelenítését.

[14] A büntetés kiszabásával kapcsolatban a fellebbviteli főügyészség azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság további súlyosító körülményként értékelje valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában a költségvetést sértő bűncselekmények elszaporodottságát, továbbá IX. r. vádlott tekintetében a többszörös halmazatot, a IX. r. vádlott, valamint XIII. r. és XXII. r. vádlottak esetében a huzamosabb időn keresztül történő elkövetést. Összességében azt indítványozta, hogy az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletének IX., XIII., XXII., XXIII. és XXIX. r. vádlottakra vonatkozó részét akként változtassa meg, hogy a IX. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést súlyosítsa és mellőzze a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztését, tiltsa el a IX. r. vádlottat a közügyektől és a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezésből mellőzze a végrehajtás elrendelésére vonatkozó részt. XIII. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést súlyosítsa, mellőzze a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztését, tiltsa el a XIII. r. vádlottat a közügyektől és a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezésből mellőzze a végrehajtás elrendelése esetére vonatkozó részt. XXII. r., XXIII. r. és XXIX. r. vádlottak vonatkozásában a pénzbüntetés napi tételeinek számát és az egy napi tétel összegét súlyosítsa, míg az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezéseit hagyja helyben.

[15] IX. r. vádlott fellebbviteli főügyészség indítványára tett észrevételében kifejtette, hogy már a nyomozás elején teljes körű beismerő vallomást tett, amellyel nagymértékben segítette a nyomozóhatóság munkáját. Orvosi igazolások csatolása mellett hivatkozott arra, hogy gerincproblémái vannak, illetve depresszióban szenved. Erre figyelemmel álláspontja szerint nem indokolt a vele szemben kiszabott büntetés súlyosítása.

IX. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában maga is utalt arra, hogy a IX. r. vádlott beismerő vallomása nagymértékben segítette a tényállás felderítését. Hivatkozott továbbá arra, hogy IX. r. vádlott rendezett családi körülmények között él, a bűncselekmény elkövetése óta jelentős idő telt el, és a IX. r. vádlottnak nem keletkezett haszna az általa elkövetett bűncselekményből. Álláspontja

szerint figyelemmel arra, hogy időközben ugyanilyen bűncselekmény miatt IX. r. vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés került kiszabásra, amelyet a IX. r. vádlott tölt, a büntetési célok már ezen büntetéssel összefüggésben is megvalósultak, így nem indokolt a IX. r. vádlottal szemben újabb végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása. Összességében elsődlegesen a IX. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt.

- [17] XIII. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy a XIII. r. vádlott csak adminisztratív feladatokat töltött be, nem volt önálló döntési jogköre, a bűnössége is csupán bűnsegédi bűnrészességben lett megállapítva. Álláspontja szerint nyomatékos enyhítő körülményként értékelendő, hogy a költségvetési csalást eshetőleges szándékkal követte el, valamint a bűncselekmény óta eltelt igen hosszú idő, amely alatt nem indult XIII. r. vádlottal szemben újabb büntetőeljárás. A védő szerint a vádlottak közötti belső arányosság alapján is indokolt a XIII. r. vádlottal szemben kiszabott végrehajtásban felfüggesztett szabadságvesztés büntetés próbaidejének enyhítése.
- [18] A fellebbezési nyilvános ülésen IX. r. vádlott védője az írásban előterjesztett fellebbezés indokolását fenntartotta. Elsődlegesen a IX. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítését, másodlagosan az ítélet IX. r. vádlott vonatkozásában történő helybenhagyását indítványozta.
- [19] XIII. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen az írásban előadottakkal egyezően indokolta fellebbezését és azt indítványozta, hogy az ítélet tábla a XIII. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést enyhítse.
- [20] XXII. r. vádlott védője az ügyészség által bejelentett fellebbezést alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy a büntetés kiszabása során nyomatékos enyhítő körülményként indokolt értékelni azt, hogy XXII. r. vádlott még a nyomozás során a teljes vagyoni hátrányt megtérítette, a XXII. r. vádlott egyébként is büntetlen előéletű, nem bűnöző életmódra berendezkedett, a cselekmény elkövetése óta hosszabb idő telt el, és a XXII. r. vádlottal szemben azóta sem indult büntetőeljárás, így a vonatkozásában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.
- [21] XXIII. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen az ügyészség által a XXIII. r. vádlott terhére bejelentett fellebbezést alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a törvényszék ítélete törvényes és arányos volt, különös tekintettel arra is, hogy a 2021. január 1. napjától hatályos szabályok alapján az XXIII. r. vádlott által okozott vagyoni hátrány csupán kismértékben haladja meg a bűncselekményi értékhatárt.
- [22] XXIX. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen az ügyészség által a XXIX. r. vádlott terhére bejelentett fellebbezést alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság törvényes és arányos ítéletet szabott ki XXIX. r. vádlottal szemben, amely a belső arányosságnak is megfelel, így a törvényszék ítéletének XXIX. r. vádlottra vonatkozó részének helybenhagyására tett indítványt.
- [23] A súlyosítás érdekében bejelentett fellebbezés alaptalan, a IX. és XIII. r. vádlottak vonatkozásában enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés részben alapos volt. Az ítélet tábla a fellebbviteli főügyészség átiratában írtakat csupán részben osztotta.
- [24] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján történt fellebbezés bejelentésére tekintettel a Be. 590. § (3) és (9) bekezdésben írt korlátozott felülbírálatnak volt helye, ugyanakkor a korlátozott felülbírálat a Be. 590. § (5) bekezdés a), b), c) és d) pontja alapján kiterjedt az elsőfokú bírósági eljárásra abban a körben, hogy történt-e olyan eljárási szabálysértés, amelyre figyelemmel az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, valamint a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre is.
- [25] Ennek során azt állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem vétett. Eljárási szabályt sértett azonban az elsőfokú bíróság IX. r., valamint XIII. r. vádlottak esetében a büntetés kiszabása körében, figyelemmel arra, hogy az ítélet meghozatalának időpontjában hatályos Be. 565. § (2) bekezdése alapján, ha a bíróság a

bűnösséget beismerő nyilatkozatot az előkészítő ülésen fogadta el, nem szabhat ki hátrányosabb büntetést, illetve nem alkalmazhat hátrányosabb intézkedést, mint amelyet **a vádirat, illetve a Be. 502. § (1) bekezdése alapján** előterjesztett indítvány tartalmaz. Ebből következően kizárólag a bűnösséget beismerő nyilatkozatot megelőzően van abban a helyzetben az ügyész, hogy a nyilatkozat megtétele érdekében joghatályos indítványt terjeszthessen elő, azt követően, így pl. a felszólalásában már nem.

- [26] A rendelkezésre álló ügyiratokból megállapíthatóan az ügyészség a Be. 502. § (1) bekezdése alapján eljárva a vád lényegének ismertetését követően a bűnösség beismerése esetére azt indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság IX. r. vádlottat 2 év börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélje azzal, hogy a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A IX. r. vádlott vonatkozásában a Be. 502. § (1) bekezdése alapján tett indítvány tehát nem irányult foglalkozástól eltiltás kiszabására, az elsőfokú bíróság mégis alkalmazott ilyen büntetést is.
- [27] Megállapítható így, hogy a törvényszék IX. r. vádlott vonatkozásában olyan büntetést - foglalkozástól eltiltást - is kiszabott, amely az ügyészségnek a Be. 502. § (1) bekezdése szerinti indítványában nem szerepelt, s ez nyilvánvalóan hátrányosabb, súlyosabb szankció volt, mint amit az ügyészség joghatályos indítványa tartalmazott. Erre figyelemmel eljárási szabálysértéssel került sor a IX. r. vádlottal szemben a foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabására.
- [28] XIII. r. vádlott esetében pedig azt indítványozta a bűnösség beismerése esetére az ügyészség, hogy a törvényszék 2 év 8 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetést és 4 év közügyektől eltiltást szabjon ki azzal, hogy a XIII. r. vádlott a büntetés fele részének letöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.
- [29] XIII. r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság az ügyésznek az előkészítő ülésen a Be. 502. § (1) bekezdése alapján előterjesztett mértékes indítványhoz képest így szintén hátrányosabb büntetést szabott ki, hiszen a Be. 10. § (3) bekezdése alapján hátrányosabb döntésnek, büntetésnek, intézkedésnek, vagy erre irányuló indítványnak kell tekinteni azt a döntést, büntetést, intézkedést, vagy indítványt, amely további kötelezettséget állapít meg, jogot korlátoz, illetve ezekre irányul. A feltételes szabadságra bocsáthatósággal kapcsolatos rendelkezés bár nem jelent automatikus kedvezményt, azonban annak a lehetőségét teremti meg, hogy az elítélt jó magaviselete esetén a kiszabott szabadságvesztés büntetésből korábban szabaduljon, így a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának az ügyész által indítványozotthoz (a szabadságvesztés fele részének kitöltését követően) képest későbbi időpontban (kétharmadrész kitöltését követően) történő meghatározása a vádlottra nézve hátrányosabb rendelkezésnek minősül, amely a fentebb hivatkozott Be. 565. § (2) bekezdésébe foglalt tilalomba ütközik.
- [30] A Be. 606. § (3) bekezdése alapján, ha az elsőfokú bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult, a másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, a váddal egyező tényállásra, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezését akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének, az eljárás megszüntetésének, vagy a bűncselekmény minősítése megváltoztatásának van helye. Ezen korlátra is figyelemmel az ítéletábra a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkezésre álló ügyiratok adataira figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének IX. r. vádlott személyi körülményeire vonatkozó részét az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette:
- [31] A IX. r. vádlott korábbi elítélésére vonatkozó megállapítást (ítélet [40] bekezdés 6. mondata) a Btk. 97. § (2) bekezdésére figyelemmel mellőzte, mivel a IX. r. vádlott ezen elítélését a bűnügyi nyilvántartás adatai már nem tartalmazzák.
- [32] Az ítélet [40] bekezdését kiegészítette azzal, hogy a Gyulai Törvényszék 13.B.78/2018/83. számú - a Szegedi Ítéletábra 2020. január 15. napján kihirdetett Bf.I.277/2019/20. számú ítélete folytán jogerőre emelkedett - ítéletével IX. r. vádlottat költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt 2 év börtönbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdasági társaság

vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. IX. r. vádlott jelenleg ezen szabadságvesztés büntetését tölti.

- [33] Az ítélet [40] bekezdését kiegészítette azzal, hogy IX. r. vádlott az rendellenességében, az szenved.
- [34] A fenti kiegészítésekkel és helyesbítésekkel a törvényszék által megállapított IX. r. vádlott, XIII. r. vádlott, XXII. r. vádlott, XXIII. r. vádlott és XXIX. r. vádlott vonatkozásában - a vádirattal azonosan megállapított - tényállás a felülbírálat alapját képezte.
- [35] Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján helyesen következtetett IX. r. vádlott, XIII. r. vádlott, XXII. r. vádlott, XXIII. r. vádlott és XXIX. r. vádlott bűnösségére, és az általuk elkövetett bűncselekményeket túlnyomórészt a törvénynek megfelelően minősítette.
- [36] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék tévedett a jogi minősítés körében IX. r. vádlott vonatkozásában, hiszen a vádirattal megegyező, ekként irányadó tényállás szerint a vádbeli időszakban IX. r. vádlott volt a Kft. ügyvezetője (ítélet [154] bekezdés). Erre figyelemmel a Kft. vonatkozásában megvalósított költségvetési csalás tettese nem VIII. r. vádlott, hanem IX. r. vádlott, hiszen valamely gazdasági társaság képviselőjétől eltérő személy csak abban az esetben lehet - közvetett - tettese a költségvetési csalás bűncselekményének, amennyiben a társaság képviselője pl. tévedésben van, azaz nincs tudomása a bűncselekmény elkövetéséről. (Ebben az esetben azonban a társaság képviselője bűnsegédként sem felel a költségvetési csalás elkövetéséért.)
- [37] Ebből következően tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a IX. r. vádlott által elkövetett költségvetési csalást egy rendbelinek minősítette, hiszen a Kft. vonatkozásában okozott vagyoni hátrány tekintetében további egy rendbeli tettesként elkövetett költségvetési csalás megállapításának lett volna helye az irányadó tényállás alapján. Az elsőfokú bíróság a jogi indokolás körében nem fejtette ki, hogy bár bűncselekmény elkövetése érdekében vállalta IX. r. vádlott a Kft. ügyvezetői tisztségének betöltését (ítélet [945] bekezdése), miért értékelte az általa kifejtett cselekvőséget a költségvetési csalás tényállásán kívülnek.
- [38] Tekintettel arra, hogy a Be. 606. § (3) bekezdése a már hivatkozottak szerint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezést csak meghatározott körben - a terhelt felmentése, az eljárás megszüntetése, vagy a bűncselekmény minősítésének megváltoztatása - teszi lehetővé, jelen esetben a helyes minősítés egy újabb bűncselekményben való bűnösség megállapítását jelentené, amelyre viszont a Be. 606. § (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróságnak nincsen törvényes lehetősége, s ezért az ítéletábra csupán ennek megállapítására szorítkozott.
- [39] Nem osztotta a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség XIII. r. vádlott vonatkozásában tett észrevételét, hiszen az ítéletből megállapíthatóan az elsőfokú bíróság a XIII. r. vádlott által elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét helyesen bűnsegédként, folytatólagosan elkövetettnek minősítette.
- [40] Észlelte ugyanakkor az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság a XXIX. r. vádlott által megvalósított bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségét nem minősítette folytatólagosan elkövetettnek annak ellenére, hogy az irányadó tényállás szerint a XXIX. r. vádlott segítségével kettő hónapot - 2016. augusztus és 2016. október - érintően kerültek hamis számlák felhasználásra a havi bevallások során. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a XXIX. r. vádlott által megvalósított hamis magánokirat felhasználása vétségét bűnsegédként, folytatólagosan elkövetettnek minősítette.
- [41] Ahogyan arra a fellebbviteli főügyészség hivatkozott, a jogi indokolás kiegészítésre szorult abban a tekintetben, hogy a Kúria 36. számú BK véleménye szerint a hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetett, ha a hamis, hamisított, vagy valótlan tartalmú - ugyanazon, vagy több - magánokiratot ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának, vagy megszűnésének bizonyítására többször használják fel, és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak. Az irányadó tényállás szerint IX. r. vádlott, XIII. r. vádlott, XXIII. r. vádlott és XXIX. r. vádlottak rövid időn belül, egységes akarat elhatározással, több valótlan adóbevallás benyújtásához nyújtottak segítséget, illetve XXII. r. vádlott több valótlan adóbevallást nyújtott be, így az általuk elkövetett hamis magánokirat felhasználásának

vétsége folytatólagosan elkövetettnek minősül.

- [42] Az elsőfokú bíróság - ahogy azt a fellebbviteli főügyészség észrevételezte - a jogi indokolásban elmulasztotta az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 9. § (1) bekezdésére, 55. § (1) bekezdésére, 82. § (1) bekezdésére, 119. § (1) bekezdésére, 120. §-ára, 127. § (1) bekezdésére, 153/A. § (1) bekezdésére, 158/A. § (1) bekezdésére, 159. § (1) bekezdésére, 168. § (1) bekezdésére, 169. §-ára, 184-186. §-okra történő hivatkozásokat, ezért a másodfokú bíróság a jogi indokolást ezekkel kiegészítette.
- [43] Észlelte az ítélőtábla, hogy a költségvetési csalás büntetével kapcsolatban az elsőfokú bíróság nem csupán a keretdispozíciót kitöltő jogszabályokra történő utalást mulasztotta el, hanem annak vizsgálatát is a Btk. 2. § (2) bekezdése alapján, hogy a cselekmények elkövetése óta bekövetkezett jogszabályi változás folytán nem szűnt-e meg a büntetőjogi védelem. Az 1/1999. BJE határozat szerint ugyanis, ha a Btk. Különös Részeinek valamely rendelkezése ún. keretdispozíció, és az annak keretét kitöltő jogszabályi rendelkezésekben a bűncselekmény elkövetése után olyan változás következik be, amely a kötelezettség megszűntetésével, vagy a tilalom feloldásával az addigi büntetőjogi védelmet megszünteti, e változás az elbíráláskor hatályban lévő büntetőjogi szabályozás visszaható hatályú alkalmazását alapozza meg. Ezzel kapcsolatban az ítélőtábla megállapította, hogy a 2018. január 1. napjától hatályos, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 27. §., 28. §, 49. §, 58. § és 59. §-a alapján a büntetőjogi védelem továbbra is fennáll.
- [44] Az ítélőtábla maga is elvégezte a Btk. 2. § (2) bekezdése alapján annak vizsgálatát, hogy a cselekmény elbírálásakor hatályos büntető törvény tartalmaz-e enyhébb rendelkezést valamely fellebbezéssel érintett vádlottra nézve. Ezzel összefüggésben megállapította, hogy a 2021. január 1. napjától hatályos Btk. 396. §-a már nem tartalmazza a (2) bekezdést, azt a 2020. évi XLIII. törvény 59. § e) pontja hatályon kívül helyezte. Erre figyelemmel megállapítható, hogy a XXIX. r. vádlott által elkövetett költségvetési csalás jelenleg enyhébben minősül, így azt a másodfokú bíróság az elbíráláskor hatályos büntető törvény alkalmazásával bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás vétségének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat] minősítette.
- [45] Osztotta a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség azon észrevételét is, amely szerint a költségvetési csalások esetében az elsőfokú bíróság a Kúria 61. számú BK véleményének 3/a. pontjában foglaltak ellenére elmulasztotta az elkövetési magatartásra utaló fordulat feltüntetését, amely figyelemmel arra, hogy a költségvetési csalás valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott esetében valótlan nyilatkozat tételével került elkövetésre, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjának 3. fordulata. Ezért a másodfokú bíróság IX. rendű, XIII. rendű, XXII. rendű, XXIII. rendű esetében a terhükre megállapított költségvetési csalás büntette jogszabályi alapját pontosította.
- [46] Egyebekben törvényes volt a fellebbezéssel érintett vádlottak által elkövetett cselekmények minősítése.
- [47] Osztotta az ítélőtábla a fellebbviteli főügyészség azon észrevételét is, amely szerint indokolt a jogi indokolás kiegészítése XII. r. vádlott vonatkozásában azzal, hogy a XXII. r. vádlott mint a Kft. ügyvezetője azáltal, hogy a tényállásban írt fiktív költség számlákat befogadta és azok adóbevallásaiban való felhasználásával jogosulatlanul csökkentette a kft. általános forgalmi adófizetési kötelezettségét, tettesként megvalósította a költségvetési csalás büntettét és a hamis magánokirat felhasználásának büntettét is. Erre tekintettel ezzel a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletének jogi indokolását kiegészítette.
- [48] Ahogyan arra a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott, az elsőfokú bíróság ítéletében elmulasztotta a bűnszövetségben történő elkövetéssel kapcsolatban a Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontjára, az üzletszerű elkövetéssel kapcsolatban a Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontjára történő hivatkozást, illetőleg a költségvetési csalással kapcsolatban a vagyoni hátrány mértékére nézve a Btk. 459. § (6) bekezdés b), c) és d) pontjaira történő hivatkozást, ezért a másodfokú bíróság ezeket is pótolta.
- [49] A büntetés kiszabásának felülbírálata során a másodfokú bíróság további súlyosító körülményként értékelte a fellebbezéssel érintett valamennyi vádlott vonatkozásában a költségvetést károsító

bűncselekmények elszaporodottságát. IX. r. vádlott esetében mellőzte a büntetett előélet súlyosító körülményként történő értékelését, figyelemmel arra, hogy a hivatkozott elítélését a jelenleg bűnügyi nyilvántartó már nem tartalmazza. Kisebb súllyal enyhítő körülményként vette vonatkozásában figyelembe azt, hogy büntetlen előéletűnek minősül. További súlyosító körülményként értékelte IX. r. vádlott tekintetében a többszörös halmazatot, valamint azt, hogy a bűncselekményt huzamosabb időn keresztül követte el, míg további enyhítő körülményként értékelte az igazolt betegségeit.

[50] XIII. r. vádlott tekintetében a másodfokú bíróság további súlyosító körülményként értékelte, hogy a cselekmény huzamosabb időn keresztül került elkövetésre. Nem osztotta ugyanakkor a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, amely szerint ez XXII. r. vádlott esetében is súlyosító körülményként értékelhető, hiszen az irányadó tényállás szerint a XXII. r. vádlott a cselekménye csupán a 2016. áprilistól szeptemberig terjedő időszakig tartott.

[51] XXII. r. és XXIII. r. vádlottak vonatkozásában további enyhítő körülményként vette figyelembe az ítéletábra a bűncselekmény elkövetése óta eltelt hosszabb időt, figyelemmel az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt időre is.

[52] Az elsőfokú bíróság a kiszabott büntetésekkel kapcsolatos indokai részben téves álláspontot tükröznek, részben pedig hiányosak. Az elsőfokú bíróság ugyanis szükségtelenül hivatkozott IX. r. és XIII. r. vádlottak esetében a Btk. 80. § (2) bekezdés szerinti középértékre (ítélet [963] bekezdés), hiszen az a jelen ügyben relevanciával nem bír, tekintettel arra, hogy a Be. 656. § (2) bekezdése speciális korlátozást tartalmaz a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadása esetére a kiszabható maximális büntetést illetően. Erre figyelemmel az ítéletábra a törvényi büntetési tétel középértékére, illetőleg az attól való eltérésre vonatkozó hivatkozást a jogi indokolásból mellőzte.

[53] A törvényszék ugyanakkor elmulasztotta ítéletében annak feltüntetését, hogy a fellebbezéssel érintett vádlottak esetében mi volt az ügyészség Be. 502. § (1) bekezdése alapján előterjesztett ún. mértékes indítványa, amely a kiszabható büntetések felső határát jelentette a Be. 565. § (2) bekezdése alapján. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a jogi indokolást ebben a körben kiegészítette azzal, hogy az ügyészség a Be. 502. § (1) bekezdése alapján a bűnösség beismerése esetére azt indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság

- IX. r. vádlottat 2 év börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre, és 3 év közügyektől eltiltásra ítélje azzal, hogy a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra,
- XIII. r. vádlottat 2 év 8 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélje azzal, hogy a XIII. r. vádlott a büntetés fele részének letöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra,
- XXII. r. vádlottat 2 év - végrehajtásában 3 évre felfüggesztett - szabadságvesztésre ítélje, melynek végrehajtását 3 évre függeszse fel, azzal, hogy a végrehajtás elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra,
- XXIII. r. vádlottat 500 napi tétel pénzbüntetésre ítélje azzal, hogy az egy napi tétel összegét 3000 forintban állapítsa meg és rendelkezzen az így kiszabott 1.500.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetés esetére történő átváltoztatásáról,
- XXIX. r. vádlottat 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélje azzal, hogy az egy napi tétel összegét 3000 forintban állapítsa meg és rendelkezzen az így kiszabott 1.200.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetés esetére történő átváltoztatásáról.

[54] Ahogyan arra a másodfokú bíróság már utalt, IX. r. vádlott esetében a Be. 565. § (2) bekezdés megsértésével került sor a foglalkozástól eltiltás kiszabására, ezért a másodfokú bíróság azt mellőzte. Megállapította ugyanakkor, hogy a fentiek szerint kiegészített és helyesbített bűnösségi körülményre is tekintettel, IX. r. vádlott vonatkozásában helytállóan jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy a büntetési célok a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása nélkül is

elérhetők, az általa kiszabott szabadságvesztés tartama és a felfüggesztés próbaideje egyaránt arányos volt, így azok lényeges enyhítésére nem látott lehetőséget. A kiszabott szabadságvesztés tartamával kapcsolatban megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a fellebbviteli főügyészség X. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamának súlyosítására vonatkozó indítványa a Be. 565. § (2) bekezdésébe ütközik, hiszen az elsőfokú bíróság a IX. r. vádlottal szemben a joghatályos mértékes ügyészi indítványban meghatározott szabadságvesztéssel azonos tartamú szabadságvesztés büntetést szabott ki.

- [55] XIII. r. vádlott esetében is - a fentiek szerint kiegészített és helyesbített bűnösségi körülményekre tekintettel - helytállóan jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy a büntetési célok a kiszabott szabadságvesztés büntetés kiszabása nélkül is elérhetők. Tekintettel azonban arra, hogy az elsőfokú bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségével kapcsolatos rendelkezés körében a mértékes indítványtól eltérően XIII. r. vádlottra hátrányosabb rendelkezést alkalmazott, az ítélet tábla a Be. 565. § (2) bekezdésére is figyelemmel akként rendelkezett, hogy a XIII. r. vádlott a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén legkorábban a büntetés fele részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.
- [56] XXII. r. és XXIII. r. vádlottak esetében - az irányadó bűnösségi körülmények alapján - azt állapította meg az ítélet tábla, hogy elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés mind a napi tételeinek számát, mind az egy napi tétel összegét tekintve a belső arányosság szabályainak is megfelelő és arányosan, így a másodfokú bíróság azok lényeges súlyosítására, vagy lényeges enyhítésére sem látott indokot.
- [57] XXIX. r. vádlott vonatkozásában az eltérő minősítésre is figyelemmel úgy ítélte meg az ítélet tábla, hogy a büntetlen előéletű, bűnsegédként kettő vétséget elkövető XXIX. r. vádlott vonatkozásában a büntetési célok büntetés kiszabása nélkül is elérhetők, ezért a XXIX. r. vádlottal szemben a halmazati büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket mellőzte, és a XXIX. r. vádlottat a Btk. 65. § (1) és (3) bekezdése alapján egy évre próbára bocsátotta.
- [58] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék bár IX. r. és XIII. r. vádlottakkal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabott ki, elmulasztotta a 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban foglaltak ellenére annak vizsgálatát, hogy a IX. r. és a XIII. r. vádlott érdemes-e az előzetes mentesítésre. A másodfokú bíróságnak ugyanakkor a korlátozott felülvizsgálat terjedelmére figyelemmel nem volt törvényes lehetősége ennek pótlására, mivel az előzetes mentesítés kérdésében való döntés nem a büntetéskiszabás, hanem az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények körébe tartozik (BH1987.342.), ezért az ítélet tábla - nem osztva az IH2020. 104. számú esetben megjelenő jogi álláspontot - csupán ennek megállapítására szorítkozott.
- [59] Egyebekben az elsőfokú bíróságnak a fellebbezéssel érintett ítéletének IX. r., XIII. r., XXII. r. és XXIII. r. és XXIX. r. vádlottakat érintő rendelkezései törvényesek voltak.
- [60] A kifejtettekből következik, hogy IX. r. és a XIII. r. vádlottak vonatkozásában enyhítés érdekében bejelentett fellebbezést az ítélet tábla részben alaposnak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletének IX. rendű, XIII. rendű, XXII. rendű, XXIII. rendű és XXIX. rendű vádlottakra vonatkozó részét a Be. 606. § (1) és (3) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben pedig azt a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helyben hagyta azzal, hogy a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjára is figyelemmel megállapította IX. r. vádlott tényleges tartózkodási helyét.
- [61] Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a már hivatkozottak szerint elmulasztotta a IX., XIII., XXII. és XXIII. r. vádlottak esetében is a költségvetési csalás büntette vonatkozásában a tényleges elkövetési magatartásra utaló törvényi tényállási fordulat feltüntetését, ezért az ítélet tábla helyesbítette ezek jogszabályi alapját.
- [62] Az elsőfokú bíróság által kiadni rendelt, illetőleg a bűnügyi költség tekintetében visszatartott pénzösszeg tekintetében a másodfokú bíróság megállapította annak nyilvántartási számát.
- [63] Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Szeged, 2021. február 4.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

. Nagy Erzsébet s.k. . Halász Edina s.k.
előadó bíró

bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.238/2020/15. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 6.B.1085/2019/98. számú ítéletének IX. rendű, XIII. rendű, XXII. rendű, XXIII. rendű és XXIX. rendű vádlottakra vonatkozó része a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon *jogerőre emelkedett*.

Szeged, 2021. február 4.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő